
Katarzyna Głąbicka-Auleytner
Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego

Konteksty polityki społecznej w ramach prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej

Wstęp

Polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej trwała od stycznia do czerwca 2025 roku (1.01-30.06.2025) pod hasłem „Bezpieczeństwo, Europo!”. Założeniem leżącym u podstaw Unii Europejskiej, a także przewodnictwem Polski w Radzie UE, jest chęć zapewnienia wszystkim obywatelom Unii poczucia bezpieczeństwa, perspektyw rozwoju oraz obrony wartości, na których opiera się wspólnota – takich jak demokracja, wolność i rządy prawa („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 3). Polska objęła przewodnictwo w okresie niepewności i narastających napięć. Europa mierzy się obecnie ze skutkami agresji zbrojnej Rosji na Ukrainę oraz z koniecznością wzmocnienia własnego potencjału obronnego. Pierwsza połowa 2025 roku to również czas rosnącego napięcia geopolitycznego, erozji porządku międzynarodowego i nasilających się ataków hybrydowych wymierzonych w europejską demokrację. Już 10 stycznia 2025 roku jako pierwszy omówiono temat terroryzmu, brutalnego ekstremizmu oraz radykalizacji postaw, które stanowią poważne zagrożenie dla Unii Europejskiej i jej państw członkowskich. Zwalczanie terroryzmu oraz działania zapobiegawcze są jednym z najwyższych priorytetów polityki bezpieczeństwa UE. Pierwszym uchwalonym dokumentem były Konkluzje Rady w sprawie przyszłych priorytetów dotyczących intensyfikacji wspólnych starań Unii Europejskiej i jej państw członkowskich na rzecz zwalczania terroryzmu (Konkluzje Rady w sprawie przyszłych, 2025).

W ramach prezydencji Rada UE obraduje w różnych konfiguracjach: Rada ds. Ogólnych (GAC), ds. Zagranicznych (FAC), ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (AGRIFISH), ds. Gospodarczych i Finansowych (ECOFIN), ds. Środowiska (ENV), ds. Konkurencyjności (COMPET), ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów (EPSCO), ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu (EYCS), ds. Wymiaru Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych (WSiSW) oraz ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (TTE). Dodatkowo odbywają się liczne spotkania nieformalne, m.in. ministrów odpowiedzialnych za telekomunikację, rozwój czy obronę. Polska prezydencja zadeklarowała wspieranie działań wzmacniających bezpieczeństwo europejskie we wszystkich jego wymiarach: zewnętrznym, wewnętrznym, informacyjnym, ekonomicznym, energetycznym, żywnościowym i zdrowotnym.

W Programie Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej wskazano siedem filarów bezpieczeństwa:

1. Zdolność do obrony.
2. Ochrona ludzi i granic.
3. Odporność na obcą ingerencję i dezinformację.
4. Zapewnienie bezpieczeństwa i swobody działalności gospodarczej.
5. Transformacja energetyczna.
6. Konkurencyjne i odporne rolnictwo.
7. Bezpieczeństwo zdrowotne.

Polityka społeczna – rozumiana jako działalność państwa, samorządów i organizacji pozarządowych, której celem jest asekuracja ryzyk życiowych osób i grup znajdujących się w trudnej sytuacji ekonomicznej lub socjalnej (Auleytner, 2005) – również wpisuje się w obszar problemowy polskiej prezydencji. Biorąc pod uwagę czynnik ludzki, działania realizowane w pierwszym półroczu 2025 roku są skierowane do następujących grup społecznych: imigrantów, młodzieży, seniorów, osób z niepełnosprawnościami, osób biernych zawodowo oraz młodych pozostających poza edukacją, zatrudnieniem i szkoleniem (grupa NEET). Prezydencja w obszarze społecznym jest spójna z założeniami Europejskiego Filaru Praw Socjalnych (Auleytner, Głąbicka-Auleytner, 2024).

Celem niniejszego artykułu jest analiza zrealizowanych w ramach prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej planów i założeń w obszarze bezpieczeństwa socjalnego. W tym celu pogłębionej analizie poddano działania Rady UE ukierunkowane na konkretne grupy społeczne (np. osoby starsze, imigrantów) oraz kwestie związane z ochroną praw człowieka i praworządnością, działaniami na rzecz równouprawnienia, prawami pracowniczymi, bezpieczeństwem zdrowotnym, dialogiem społecznym, edukacją, sportem i kulturą.

W artykule zastosowano krytyczną analizę dokumentów strategicznych i prawnych (m.in. konkluzji Rady UE, dyrektyw, programów prezydencji,

deklaracji międzynarodowych), uzupełnioną o *desk research* i studia literaturowe. Przeprowadzono również analizę tematyczną wybranych obszarów działania prezydencji, takich jak prawa człowieka, równość płci, polityka senioralna, zdrowotna, imigracyjna oraz edukacyjna. Ponadto zweryfikowano i oceniono te obszary, które zakończyły się przyjęciem i uchwaleniem konkretnych inicjatyw, planów działania, programów lub dokumentów.

Konteksty polskiej prezydencji w obszarze społecznym

Prawa człowieka i praworządność

W odniesieniu do praworządności i praw podstawowych polska prezydencja podjęła dyskusję dotyczącą budowania odporności systemów sprawiedliwości państw członkowskich oraz roli społeczeństwa obywatelskiego w ochronie praworządności, z uwzględnieniem wymogu niezależności zawodów prawniczych, wolności badań naukowych oraz znaczenia sygnalistów w tym procesie. Organizacje społeczeństwa obywatelskiego zostały zaproszone do aktywnego udziału w tych dyskusjach. Promowano szersze włączenie obywateli w proces stanowienia prawa oraz pogłębianie dialogu z interesariuszami w kwestii efektywności narzędzi służących ochronie dziennikarzy i obrońców praw człowieka uczestniczących w debacie publicznej. Prezydencja kontynuowała również prace związane z przystąpieniem UE do Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (Europejskiej Konwencji Praw Człowieka). Osiągnięcie porozumienia w tym zakresie będzie zależeć od rozwiązania kwestii jurysdykcji w obszarze wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) („Program Polskiej Rezydencji”, 2025, s. 29).

Polityka społeczna

Prace Rady ds. Zatrudnienia, Polityki Społecznej, Zdrowia i Ochrony Konsumentów skoncentrowane były na działaniach służących zapewnieniu sprawiedliwych, niedyskryminujących i bezpiecznych warunków pracy w dobie transformacji cyfrowej. Dotyczyły one działań na rzecz zapewnienia równości, spójności i integracji, w tym urzeczywistnienia równości płci w nowoczesnym społeczeństwie cyfrowym. Kolejne wyzwania odnosiły się do sytuacji osób starszych oraz kwestii bezpieczeństwa zdrowotnego Unii i jej obywateli („Program Polskiej Rezydencji”, 2025, s. 30).

W zakresie przyszłości pracy w cyfrowej Europie polska prezydencja przeprowadziła kierunkową dyskusję na temat możliwych rozwiązań dotyczących ochrony człowieka i jego pracy w dobie postępującej innowacji i automatyzacji. Wśród omawianych zagadnień znalazły się m.in. inicjatywy

legislacyjne odnoszące się do wykorzystania AI w miejscu pracy oraz dotyczące telepracy i prawa do odłączenia się. W tym obszarze dyskutowano również o realizacji Strategicznych Ram UE dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021–2027 oraz inicjatywach związanych z ekonomią społeczną w kontekście zmian cyfrowych. Mając na uwadze Plan działania na rzecz rozwiązania problemu niedoboru siły roboczej i umiejętności, prezydencja wspierała działania stymulujące procesy nabywania nowych kwalifikacji i przekwalifikowywania („Wskaźnik niedoboru siły”, 2025). W przypadku poszczególnych państw członkowskich struktura przyszłych niedoborów siły roboczej może być bardzo zróżnicowana: np. w Czechach, Polsce, Słowacji i Włoszech koncentracja niedoborów siły roboczej występuje na wyższym poziomie umiejętności, a nie w zawodach wymagających niższych kwalifikacji. Sytuacja jest odwrotna w Bułgarii i Irlandii, gdzie niedobory pojawiają się głównie w zawodach wymagających niższych kwalifikacji. Natomiast w takich państwach, jak Grecja, Hiszpania czy Holandia, niedobory dotyczą całego spektrum umiejętności. Z tego względu polska prezydencja promowała rozwiązania skierowane do osób nieaktywnych zawodowo, stanowiących ukryty potencjał rynku pracy. Mając na uwadze Deklarację na rzecz Kwitującego Europejskiego Dialogu Społecznego (Auleytner, Głębicka-Auleytner, 2024, s. 87) oraz zalecenie w sprawie wzmacniania dialogu społecznego w UE (Zalecenie Rady, 2023), prezydencja podjęła działania na rzecz rozwoju dialogu społecznego i podkreślenia jego roli. Obejmowały one m.in. kontynuację prac nad rewizją dyrektywy o Europejskich Radach Zakładowych oraz rozpoczęcie prac nad Nowym Paktem dla Europejskiego Dialogu Społecznego. Seria trójstronnych i dwustronnych spotkań z europejskimi partnerami społecznymi została przeprowadzona w celu zidentyfikowania nowych propozycji mających na celu wzmocnienie EDS.

9 marca 2025 roku Komisja Europejska oraz europejscy partnerzy społeczni, w tym BusinessEurope, do którego należy Konfederacja Lewiatan, podpisali Nowy Pakt na rzecz Europejskiego Dialogu Społecznego. Ma on wzmocnić rolę partnerów społecznych w kształtowaniu polityki rynku pracy, zatrudnienia i polityki społecznej. W dobie globalnych przemian pakt ten odpowiada na kluczowe wyzwania gospodarcze i społeczne Europy, bazując na Deklaracji Partnerów Społecznych z Val Duchesse z 2024 roku („Komisja Europejska i partnerzy”, 2025) i ustanawia długoterminowe ramy działań, które Komisja i partnerzy społeczni podejmą w celu wzmocnienia dialogu społecznego i rozszerzenia jego zakresu.

Komisja Europejska zobowiązała się do:

- a. Powołania Europejskiego Pełnomocnika ds. Dialogu Społecznego, który będzie wspierać konsultacje partnerów społecznych i zwiększać świadomość na temat dialogu społecznego w instytucjach UE.

- b. Opracowania wspólnie z partnerami społecznymi Mapy Drogowej dla Jakości Zatrudnienia, której realizacja planowana jest na 2025 roku.
- c. Regularnych konsultacji z partnerami społecznymi w sprawie Programu Prac Komisji na kolejny rok przed jego przyjęciem.
- d. Stworzenia mechanizmu umożliwiającego partnerom społecznym składanie wspólnych raportów dotyczących dialogu społecznego na poziomie UE.
- e. Konsultowania partnerów społecznych w zakresie inicjatyw politycznych istotnych dla ich działalności, nawet jeśli nie mieszczą się one w zakresie art. 153 i 154 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFEU).

W ramach obszaru „Europa równości, spójności i integracji” polska prezydencja zwróciła uwagę na poszczególne grupy, w tym osoby z niepełnosprawnościami, osoby biernie zawodowo, grupę NEET, migrantów i osoby korzystające z mobilności wewnątrzunijnej. Pozytywny wpływ na włączenie w rynek pracy grup zagrożonych wykluczeniem może mieć ekonomia społeczna. Konieczne jest też zadbanie o równe traktowanie na rynku pracy. Mając to na uwadze, prezydencja skupiła się na dalszych pracach nad tzw. pakietem stażowym.

Zgodnie z deklaracją z Porto („The Porto Declaration”, 2021) oraz z La Hulpe („Deklaracja z La Hulpe”, 2024), kompasem zapewniającym wskazówki dla państw członkowskich w zakresie radzenia sobie z wyzwaniami odnoszącymi się do wspierania pozytywnej konwergencji pod względem warunków pracy i życia w UE jest Europejski Filar Praw Socjalnych (Auleytner, Głębicka-Auleytner, 2024). Polska prezydencja zaangażowała się w przypadający na 2025 roku przegląd realizacji Planu Działania na rzecz Europejskiego Filara Praw Socjalnych, z jego trzema głównymi celami wyznaczonymi na rok 2030 w zakresie zwiększenia zatrudnienia, wzmocnienia kwalifikacji i umiejętności oraz redukcji ubóstwa wśród Europejczyków (Auleytner, Głębicka-Auleytner, 2024, s. 31).

Wzmocnienie działań na rzecz równego traktowania

Wzmocnienie działań na rzecz równego traktowania, ochrony przed dyskryminacją mniejszości tworzących różnorodność UE oraz promowanie działań na rzecz równości płci i przeciwdziałania przemocy, w tym ze względu na płeć, stanowi istotny komponent prac polskiej prezydencji (Auleytner, Głębicka-Auleytner, 2024, s. 31). W szczególności działania te koncentrują się na równości płci w nowoczesnym społeczeństwie cyfrowym. Chodzi o wzmocnienie perspektywy równościowej i antydyskryminacyjnej na poziomie UE, przede wszystkim w kontekście przepisów Aktu o usługach cyfrowych. Dążenia te

znalazły odzwierciedlenie w Deklaracji Trio o Równości Płci, podpisanej 16 kwietnia 2025 roku przez Polskę, Danię i Cypr („Nieformalne spotkanie ministrów”, 2025).

Prezydencja przyjęła w dniu 13 marca 2025 roku Dyrektywę Rady (UE) 2024/1499 z dnia 7 maja 2024 roku w sprawie norm dotyczących funkcjonowania organów ds. równości w obszarze równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, równego traktowania osób w dziedzinie zatrudnienia i pracy bez względu na wyznawaną religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, równego traktowania kobiet i mężczyzn w sprawach zabezpieczenia społecznego oraz w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług, a także w sprawie zmiany dyrektyw 2000/43/WE i 2004/113/WE (Dyrektywa Rady w sprawie norm 2025). Ponadto przyjęto Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1500 z dnia 14 maja 2024 roku w sprawie norm dotyczących organów ds. równości w obszarze równego traktowania i równości szans kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia i pracy oraz zmiany dyrektyw 2006/54/WE i 2010/41/UE (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1500 2024).

Zostały również przedstawione konkluzje Rady dotyczące wdrażania przez państwa członkowskie Pekińskiej Platformy Działania w 30. rocznicę jej przyjęcia. Polska prezydencja uwzględniła w swoich działaniach Mapę Drogową na Rzecz Praw Kobiet, opublikowaną 7 marca 2025 roku, a także prace nad nowymi unijnymi strategiami dotyczącymi równości („A Roadmap for Women’s Rights”, 2025):

- wolność od przemocy ze względu na płeć,
- najwyższe standardy zdrowia,
- równa płaca i wzmocnienie pozycji ekonomicznej kobiet,
- równowaga między życiem zawodowym a prywatnym oraz opieka,
- równe szanse zatrudnienia i odpowiednie warunki pracy,
- edukacja wysokiej jakości i inkluzywna,
- udział w życiu politycznym i równa reprezentacja,
- mechanizmy instytucjonalne zapewniające realizację praw kobiet.

Mapa Drogowa ma na celu wykorzystanie znaczącego postępu osiągniętego w ramach Strategii na rzecz równości płci na lata 2020–2025, dzięki której w ciągu ostatnich pięciu lat w UE poczyniono istotne kroki, wprowadzając przepisy dotyczące przejrzystości wynagrodzeń, równowagi płci w zarządach spółek oraz przeciwdziałania przemocy wobec kobiet (2025 Report on Gender Equality, 2025).

Polityka senioralna

Zmiany demograficzne, w tym starzenie się społeczeństw, stanowią jedno z najważniejszych wyzwań, przed którymi stoi obecnie Unia Europejska. W tym obszarze polska prezydencja dążyła do nadania odpowiedniej rangi polityce senioralnej, rozumianej jako całokształt działań mających na celu tworzenie warunków do godnego i zdrowego starzenia się oraz zapewnienie realizacji podstawowych praw osób starszych. Szczególną uwagę poświęcono prawom seniorów do samostanowienia, decydowania o formie i zakresie uczestnictwa w życiu społecznym oraz korzystania z dostępnych form wsparcia. Oprócz działań na rzecz godnego zabezpieczenia społecznego i dostępu do usług (Zalecenie Rady 2022) polska prezydencja promowała inicjatywy wspierające aktywność seniorów na rynku pracy. Dla lepszego diagnozowania zmian demograficznych oraz sytuacji na rynku pracy prowadzono prace nad projektem rozporządzenia w sprawie statystyk europejskich dotyczących ludności i mieszkań oraz nad projektem rozporządzenia dotyczącego statystyk rynku pracy odnoszących się do przedsiębiorstw w UE.

Polska prezydencja, we współpracy z Sekretariatem Generalnym Rady Unii Europejskiej, docierała z wiedzą o funkcjonowaniu UE także do seniorów. Zachęcano m.in. uniwersytety trzeciego wieku do prowadzenia zajęć na temat Unii Europejskiej, opierając się na materiałach edukacyjnych przygotowanych przez Radę.

Polityka edukacyjna

Prace Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu skoncentrowały się na działaniach na rzecz młodych ludzi, w tym na wspieraniu młodych twórców w rozpoczynaniu kariery zawodowej oraz na promowaniu ich tożsamości jako Europejczyków. Zwrócono także uwagę na rolę sportu jako istotnego elementu edukacji i rozwoju młodzieży („Program Polskiej Rezydencji”, 2025, s. 51).

W obszarze edukacji polska prezydencja kontynuowała działania na rzecz wzmocnienia współpracy między państwami UE w celu budowania bardziej odpornych i włączających systemów kształcenia i szkolenia, zapewniających każdej osobie dostęp do wysokiej jakości edukacji przez całe życie. Zainicjowano dyskusje wysokiego szczebla dotyczące oceny realizacji I cyklu europejskiego obszaru edukacji, aby określić priorytety dalszej współpracy w ramach II cyklu w latach 2025–2030. Mając na uwadze konieczność uwzględnienia różnorodności uczniów i zapewnienia dostępu do włączającego kształcenia, polska prezydencja przygotowała konkluzje Rady dotyczące praktycznych podejść do włączającej edukacji wczesnoszkolnej i szkolnej.

Prezydencja zapewniła także przestrzeń do dyskusji o kształcie programów edukacyjnych po 2027 roku, bazując na ewaluacji śródkresowej

programów Erasmus+ oraz Europejskiego Korpusu Solidarności. Nowe programy powinny odpowiadać na zmieniające się potrzeby obywateli UE, w tym uwzględniać udział obywateli z państw trzecich, aby Unia Europejska była postrzegana jako atrakcyjne miejsce nauki i studiowania. W obszarze szkolnictwa wyższego kontynuowano prace nad tzw. pakietem dla europejskiego sektora edukacji – w szczególności nad koncepcją wspólnego europejskiego dyplomu, a w obszarze kształcenia zawodowego nad wdrażaniem koncepcji doskonałości zawodowej.

Prezydencja podjęła również dyskusję w zakresie mobilności oraz przyszłości Inicjatywy Uniwersytetów Europejskich. Dążono do umocnienia europejskiej tożsamości młodych ludzi w oparciu o wartości traktatowe. Zainicjowano wysokiego szczebla dyskusję na temat wspólnoty młodych Europejczyków, opartą na uniwersalnych wartościach dla wspólnej i bezpiecznej Europy. Prezydencja stworzyła przestrzeń do przeglądu rezolucji Rady w sprawie wytycznych dotyczących zarządzania europejskim dialogiem młodzieżowym oraz do opracowania strategii komunikacyjnej unijnego dialogu z młodzieżą. Jej wdrożenie ma bezpośredni wpływ na skuteczność i zakres oddziaływania dialogu, umożliwiając aktywne uczestnictwo zarówno młodzieży, jak i decydentów, partnerów oraz współorganizatorów działań skierowanych na młodzież („Program Polskiej Rezydencji”, 2025, s. 52). W kontekście dziedzictwa Europejskiego Roku Młodzieży 2022 polska prezydencja zapewniła przestrzeń do dyskusji na temat włączania perspektywy młodzieżowej (*mainstreaming*) w kluczowe polityki unijne.

Kultura i sport

W obszarze kultury polska prezydencja opracowała i dążyła do przyjęcia Konkluzji Rady w sprawie wspierania młodych artystów i pracowników sektorów kultury oraz sektorów kreatywnych w rozpoczynaniu kariery zawodowej (Konkluzje Rady w sprawie wspierania młodych, 2025), kierując uwagę na status artystów i twórców sektorów kreatywnych rozpoczynających karierę zawodową. Rozpoczęto również dyskusję na temat przyszłości Programu Kreatywna Europa po 2027 roku w kontekście przeglądu okresowego i przyszłego budżetu oraz kierunków wsparcia przez UE sektorów kultury i kreatywnego, dla których Kreatywna Europa stanowi najważniejsze źródło finansowania. Z uwagi na szybko zmieniające się środowisko medialne, a także konieczność przeprowadzenia głębokiej analizy funkcjonowania regulacji medialnych przed przedstawieniem propozycji legislacyjnej przez Komisję, polska prezydencja rozpoczęła dyskusję nad potrzebą przeprowadzenia rewizji dyrektywy audiowizualnej (dyrektywa AVMS). Opracowano i dążono do przyjęcia konkluzji Rady w sprawie oceny ram prawnych

dotyczących usług dostarczania treści audiowizualnych (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady, 2018).

W obszarze sportu polska prezydencja szczególną uwagę poświęciła działaniom w zakresie wypracowania nowego podejścia do roli sportu w procesie edukacji. Poruszono kwestie aktualnych wyzwań dla podniesienia poziomu aktywności fizycznej wśród dzieci i młodzieży oraz promowania sportu jako narzędzia sprzyjającego zdrowiu fizycznemu i psychicznemu. Przedstawiono konkluzje Rady na temat nowego podejścia do roli sportu w procesie edukacji, akcentujące zagadnienia przeciwdziałania zagrożeniom, które wpływają na pogarszający się poziom sprawności dzieci i młodzieży, oraz identyfikujące możliwe działania i inicjatywy międzysektorowe służące promocji aktywnego stylu życia (Konkluzje Rady i przedstawicieli rządów, 2025).

Prezydencja zainicjowała także debatę na temat roli sportowców w kreowaniu strategii rozwoju sportu, podkreślając ich kluczową pozycję w systemie sportowym opartym na transparentności i otwartości („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 53).

Polityka imigracyjna

Jednym z tematów polskiej prezydencji było przeciwdziałanie nielegalnej migracji. Dyskusje nad rozwiązaniami dotyczyły m.in. wzmocnienia granic zewnętrznych UE oraz poprawy skuteczności i trwałości powrotów migrantów do państw pochodzenia oraz deportacji, a także współpracy z państwami leżącymi na szlakach migracyjnych. Walka z pandemią COVID-19 oraz wszechstronna pomoc Ukrainie wykazały, że UE ma potencjał realnego wsparcia państw członkowskich i jest niezastąpiona w odpowiedzi na kryzysy o dużej skali. Konieczne jest jednak przejście od dotychczas reaktywnej postawy do proaktywnej gotowości. Polska prezydencja wykorzystała obecny moment zgodności państw i instytucji UE co do oceny zagrożeń oraz potrzeby budowy adekwatnego instrumentarium. Wprowadzano nowe rozwiązania służące kompleksowej odpowiedzi na wyzwania w zakresie migracji i bezpieczeństwa granic zewnętrznych UE, na rzecz ograniczenia nielegalnej migracji („Prezydencja odpowiedzialna społecznie”, 2025, s. 4), a także wzmocnienia skuteczności powrotów, w tym we współpracy z partnerami z krajów trzecich. Podejmowano działania na rzecz adekwatnej odpowiedzi UE na zagrożenia hybrydowe, w szczególności instrumentalizację migracji, które nie może być widziana wyłącznie w perspektywie presji migracyjnej – jest to przede wszystkim zagrożenie bezpieczeństwa i integralności terytorialnej całej Unii oraz wyzwanie związane z zapewnieniem prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen. Podjęto również działania na rzecz zwiększenia potencjału

UE w zakresie ochrony ludności, odporności na katastrofy, ratownictwa i pomocy humanitarnej.

Zapobieganie nielegalnej migracji i ochrona obywateli europejskich poprzez dostarczanie wiarygodnych danych na temat wjazdów, wyjazdów oraz odmów wjazdu to najważniejsze cele opracowanego systemu EES. Umożliwia on, poprzez gromadzenie danych biometrycznych, skuteczne zwalczanie oszustw związanych z tożsamością. Zdolność systemu do dokładnej interpretacji baz danych w obszarze wymiaru sprawiedliwości i spraw wewnętrznych przyczyni się w sposób bezpośredni do poprawy zarządzania granicami i bezpieczeństwa wewnętrznego w Europie („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 5). Na czas polskiej prezydencji przypadły wzmożone prace nad umożliwieniem stopniowego uruchamiania systemu EES, wspieranego na każdym etapie przez Pełnomocnika Rządu ds. Wdrażania Wielkoskalowych Systemów Informatycznych UE, a zarazem sekretarza stanu w MSWiA, Tomasza Szymańskiego.

W rekordowo krótkim czasie udało się wypracować kompromis w zakresie zapisów rozporządzenia. Polska prezydencja odegrała kluczową rolę jako skuteczny mediator i lider procesu, zapewniając sprawny przebieg negocjacji oraz budowanie konsensusu między państwami członkowskimi i instytucjami UE. Przeanalizowano wszystkie postulaty, traktując priorytetowo kwestię dopracowania propozycji tekstu rozporządzenia, która jednocześnie odpowiada potrzebom wszystkich państw członkowskich i przyczyni się do szybkiego uruchomienia systemu. 9 maja 2025 roku odbyło się ostatnie nieformalne spotkanie między przedstawicielami Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji. Wypracowany kompromis w zakresie dotychczasowych kwestii spornych pozwoli na dalsze działania zmierzające do uruchomienia systemu jesienią 2025 roku. Uczestnicy procesu (instytucje UE, państwa członkowskie) docenili wysiłki polskiej prezydencji podjęte w pracach Rady UE, dzięki którym udało się osiągnąć uzgodniony tekst rozporządzenia, umożliwiający uruchomienie systemu Entry/Exit od 12 października 2025 roku („System EES”, 2025).

Po upływie 180 dni wszystkie państwa członkowskie muszą w pełni stosować system EES na przejściach granicznych w odniesieniu do podróży podlegających rozporządzeniu. Jeśli chodzi o Kodeks Graniczny Schengen, odstępstwo dotyczy artykułów związanych z funkcjonowaniem EES, takich jak warunki wjazdu związane z danymi biometrycznymi czy fakt, że Straż Graniczna będzie nadal stemplować paszporty w progresywnym okresie 180 dni. Aby system mógł ruszyć w październiku 2025 roku, rozporządzenie umożliwiające stopniowe uruchamianie EES musi zostać przyjęte przed sierpniem 2025 roku. Wstępny harmonogram negocjacji przewiduje przyjęcie rozporządzenia przez Radę w połowie lipca 2025 roku („System EES”, 2025). W Polsce Pełnomocnik Rządu ds. Wdrażania Wielkoskalowych Systemów

Informatycznych UE zapewnia skoordynowane działania na rzecz wdrażania takich systemów. Na poziomie krajowym gwarantuje monitorowanie działań poprzez prace Międzyresortowego Zespołu ds. Wielkoskalowych Systemów Informatycznych UE oraz współpracę ze Stałym Przedstawicielstwem RP przy UE i Zarządem Agencji eu-LISA (Agencja Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości). Działania Pełnomocnika oraz zaangażowanie polskich służb i instytucji w prace nad EES wpisują się bezpośrednio w hasło polskiej prezydencji: „Bezpieczeństwo, Europo!”.

1 czerwca 2025 roku weszła w życie nowa Ustawa o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Ustawa z dnia 12 maja 2025 roku o warunkach, 2025). Jednym z najważniejszych jej założeń jest przeciwdziałanie wyłudzeniom zezwoleń na pracę w celu wjazdu na terytorium strefy Schengen. Służyć temu ma przede wszystkim wprowadzenie nowych funkcjonalności w systemach informatycznych, zwiększenie roli publicznych służb zatrudnienia w procesie wydawania zezwoleń oraz lepsze połączenie systemów informatycznych różnych instytucji.

Podjęto również kwestie zwalczania międzynarodowych siatek przestępczości zorganizowanej, terroryzmu i radykalizacji, w tym w kontekście zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego związanych z rosyjską agresją na Ukrainę („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 5). Wymaga to zdolności do rozpoznawania i eliminowania dezinformacji oraz zagranicznych manipulacji, a także długofalowych działań w obszarze edukacji obywatelskiej, budowania psychologicznej odporności społeczeństw, przygotowania na sytuacje kryzysowe, wspierania i ochrony niezależnych mediów oraz wzmacniania społeczeństwa obywatelskiego i zaangażowania obywateli na rzecz wspólnego dobra. Jest to konieczne do budowy odporności społecznej.

9–10 kwietnia 2025 roku odbyła się konferencja pt. „Przeciwdziałanie handlowi ludźmi” poświęcona walce z handlem ludźmi w pracy przymusowej. Była to platforma dialogu i wymiany doświadczeń ekspertów, przedstawicieli instytucji międzynarodowych, organizacji pozarządowych i administracji publicznej, mająca na celu wypracowanie skutecznych rozwiązań eliminujących to zjawisko („Osiągnięcia polskiej prezydencji”, 2025).

Wśród priorytetów z obszaru bezpieczeństwa wewnętrznego podczas polskiej prezydencji w Radzie UE resort spraw wewnętrznych i administracji wymienił trzy obszary: przeciwdziałanie nielegalnej migracji, zwalczanie przestępczości zorganizowanej (w tym przeciwdziałanie handlowi ludźmi oraz narkotykom i ich wytwarzaniu), a także problematykę ochrony ludności, ratownictwa i pomocy humanitarnej. Podjęto działania na rzecz efektywnego zwalczania międzynarodowych zorganizowanych sieci przestępczych, terroryzmu i radykalizacji, a także zagrożeń o charakterze hybrydowym

wpływających na bezpieczeństwo wewnętrzne. Skoncentrowano się również na bezpieczeństwie i ochronie praw podstawowych w obszarze prawa karnego i cywilnego oraz na roli społeczeństwa obywatelskiego, również w ochronie praworządności („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 25).

Poruszono również kwestie wprowadzania czasowych kontroli granicznych na granicach wewnętrznych państw strefy Schengen. W kontekście obrony cywilnej i ochrony ludności w ramach prezydencji kontynuowano prace nad wzmocnianiem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. Mając na względzie obraz zmiennych ryzyk w Europie i na świecie, podkreślono potrzebę budowania relacji międzysektorowych i integracji wiedzy płynącej z różnych dziedzin działalności UE. Wniesiono wkład sektora ochrony ludności w prace nad przyszłą Strategią Gotowości UE. Przyczyniono się również do jeszcze ambitniejszego wdrażania unijnych celów w zakresie odporności na klęski i katastrofy. Wsparto Ukrainę w jej uczestnictwie w Unijnym Mechanizmie Ochrony Ludności. Podjęto kwestie monitorowania i neutralizowania zagrożeń dla bezpieczeństwa wewnętrznego UE powiązanych z konfliktami zbrojnymi w jej sąsiedztwie, takimi jak rosyjska agresja przeciwko Ukrainie czy niestabilna sytuacja w Strefie Gazy, m.in. w zakresie przemytu broni i amunicji, narkotyków, przemytu migrantów i handlu ludźmi, infiltracji grup przestępczych oraz działań prewencyjnych. W kontekście zwalczania poważnej i zorganizowanej przestępczości szczególną uwagę przyłożono do odpowiedniego przygotowania nowego cyklu Europejskiej Multidyscyplinarnej Platformy przeciwko Zagrożeniom Kryminalnym (EMPACT) na lata 2026–2029 („Walka z przestępczością”, 2025).

W odniesieniu do zwalczania przestępczości narkotykowej rozwijany i wdrażany będzie unijny plan działania na rzecz zwalczania nielegalnego obrotu środkami odurzającymi oraz przestępczości zorganizowanej. Odpowiadając na aktualne wyzwania w obszarze bezpieczeństwa wewnętrznego, rozpoczęto szerszą dyskusję na temat przyszłości i kierunków dalszego rozwoju głównych agencji UE wspierających państwa członkowskie w tym zakresie. Prezydencja kontynuowała działania realizowane w obszarze zwalczania przemytu ludzi oraz przestępstw powiązanych z tym procederem, takich jak handel ludźmi. W tym zakresie skoncentrowano się na postępie prac po przyjęciu stanowiska przez Parlament Europejski w odniesieniu do projektu rozporządzenia zwiększającego rolę Europolu we wspieraniu państw członkowskich („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 27).

Zdrowie

Pandemia COVID-19 unaoczniała ogrom negatywnych skutków, które niosą ze sobą zagrożenia zdrowotne. Zmiany klimatu, ekstremalne zjawiska pogodowe, katastrofy naturalne oraz rosnące zagrożenia hybrydowe i cybernetyczne

również wymagają podjęcia działań zwiększających europejską odporność w obszarze zdrowia. Uwzględniając te uwarunkowania, polska prezydencja skupiła się na cyfrowej transformacji opieki zdrowotnej, zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży oraz promowaniu zdrowia i profilaktyki chorób. W działaniach uwzględniono konieczność poprawy bezpieczeństwa lekowego UE, ze szczególnym uwzględnieniem perspektywy pacjentów. Kluczowa jest zarówno dywersyfikacja łańcuchów dostaw leków, jak i wsparcie dla ich produkcji w UE. Bezpieczeństwo zdrowotne to również dobrostan obywateli UE, dlatego skoncentrowano się na sposobach poprawy zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży w dobie rozwoju technologii cyfrowych oraz na działaniach promujących zdrowie („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 8).

Polska prezydencja zapewniła przestrzeń do debaty na temat leków krytycznych, akcentując kwestie związane z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego i lekowego UE. Prezydencja kontynuowała prace nad rewizją („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 32) legislacji farmaceutycznej w duchu zwiększenia bezpieczeństwa dostaw oraz zapewnienia dostępności i przystępności cenowej leków. 11 marca 2025 roku rozpoczęły się negocjacje w sprawie przyjęcia Ustawy o lekach krytycznych. Celem jest stworzenie szeregu środków, które uniezależnią łańcuch dostaw leków i składników o krytycznym znaczeniu od dostaw z Azji. Stwierdzono, że potrzebny jest nowy fundusz leków krytycznych, który pozwoli zabezpieczyć poziom dostępności leków w Unii, finansowany m.in. poprzez uelastycznienie niewykorzystanych funduszy polityki spójności lub dedykowane fundusze w kolejnym wieloletnim budżecie. Narzędziami do osiągnięcia tego celu mają być m.in. łatwiejszy dostęp do finansowania, przyspieszenie wsparcia administracyjnego i regulacyjnego dla firm chcących zwiększać produkcję leków krytycznych w UE, a także uelastycznienie przepisów dotyczących pomocy publicznej oraz wspólne zakupy leków (Jakubiak, 2025).

W odniesieniu do priorytetu dotyczącego transformacji cyfrowej w ochronie zdrowia, prezydencja realizowała działania na rzecz rozwoju usług transgranicznych w e-zdrowiu, ze szczególnym uwzględnieniem projektowanego systemu organizacyjnego Europejskiej Przestrzeni Danych dotyczących Zdrowia (EHDS). Mając na względzie dynamiczny rozwój rynku wyrobów medycznych, w szczególności tych wymagających certyfikacji i przetwarzających wrażliwe dane medyczne, a także zmieniającą się sytuację zewnętrzną związaną z wojną w Ukrainie, prezydencja zainicjowała debatę dotyczącą ściślejszego uregulowania w przepisach unijnych zagadnień związanych z cyberbezpieczeństwem wyrobów medycznych. Podjęto również dyskusję na temat planu działania dotyczącego cyberbezpieczeństwa szpitali i dostawców opieki zdrowotnej. Zapobieganie zagrożeniom dla zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży stanowi kluczowe zadanie w obszarze ochrony zdrowia psychicznego.

Szczególnym wyzwaniem dla wszystkich państw członkowskich są zagrożenia związane z dynamicznym rozwojem technologii cyfrowych, intensywnym wykorzystaniem internetu, w tym narzędzi i platform informacyjno-komunikacyjnych, a przede wszystkim mediów społecznościowych. Polska prezydencja przeprowadziła debatę dotyczącą tych zagrożeń i włączyła tę tematykę do konkluzji Rady. W kontekście nowych wyzwań i zagrożeń dla zdrowia publicznego istnieje coraz większa potrzeba przeprowadzenia pogłębionej analizy rzeczywistych efektów programów i narzędzi promocji zdrowia oraz profilaktyki chorób. Głównym celem działań w tym obszarze było omówienie skuteczności wdrażanych w państwach członkowskich strategii i programów profilaktycznych oraz promujących zachowania prozdrowotne, przygotowanie katalogu dobrych praktyk i rozwiązań oraz propozycji działań na szczeblu krajowym i unijnym („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 33).

Zakończenie

Konteksty polityki społecznej w ramach prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej w I półroczu 2025 roku są widoczne w wielu obszarach europejskiego bezpieczeństwa. We wszystkich aspektach polityk wspólnotowych głównym priorytetem jest praworządność oraz prawa człowieka odnoszące się do równości szans i niedyskryminacji, poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, solidarności i sprawiedliwości. W dobie rozwoju sztucznej inteligencji i transformacji cyfrowej prace w obszarze zatrudnienia, spraw społecznych oraz równości skoncentrowane były wokół trzech zagadnień: przyszłości pracy w Europie cyfrowej; Europy równości, spójności i integracji; Europy odpowiadającej na wyzwania srebrnej transformacji.

Polska prezydencja wzmocniła również dialog społeczny, który jest fundamentem europejskiego modelu społecznego i odgrywa kluczową rolę w utrzymaniu konkurencyjności przedsiębiorstw, zwiększaniu ich produktywności, zapewnianiu godnych miejsc pracy oraz promowaniu sprawiedliwości społecznej. Jest także istotnym narzędziem dostosowywania rynków pracy do transformacji cyfrowej i klimatycznej, a także wyposażania pracowników w odpowiednie umiejętności.

Polska prezydencja zaangażowała się w przypadający na 2025 roku przegląd realizacji Planu Działania na rzecz Europejskiego Filaru Praw Socjalnych, z jego trzema głównymi celami wyznaczonymi na rok 2030 w zakresie zwiększenia zatrudnienia, wzmocnienia kwalifikacji i umiejętności oraz redukcji ubóstwa wśród Europejczyków („Program Polskiej Prezydencji”, 2025, s. 31). Wspierać te wyzwania ma wzmocnienie polityk na rzecz aktywizacji zawodowej seniorów w ramach srebrnej gospodarki, uregulowanie kwestii nielegalnych imigrantów i przeciwdziałanie handlowi ludźmi, a także

kontynuacja prac nad wzmacnianiem Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności. W obszarze zdrowia prezydencja skupiła się na trzech priorytetach: cyfrowej transformacji opieki zdrowotnej, zdrowiu psychicznym dzieci i młodzieży oraz promowaniu zdrowia i profilaktyki chorób. Zapewniła również przestrzeń do debaty na temat leków krytycznych, akcentując konieczność zapewnienia bezpieczeństwa zdrowotnego i lekowego UE.

Reasumując, należy stwierdzić, że Polska prezydencja w Radzie Unii Europejskiej w pierwszej połowie 2025 roku skupiła się na szerokim zakresie działań, mających na celu poprawę jakości życia obywateli UE. Pod hasłem „Bezpieczeństwo, Europo!” Polska postawiła na wzmocnienie bezpieczeństwa w wielu wymiarach społecznych oraz na działania wspierające ludzi w różnych aspektach ich życia poprzez promowanie równości, wspieranie osób starszych, politykę edukacyjną, kulturę i sport, dążąc jednocześnie do stworzenia bezpieczniejszej i bardziej sprawiedliwej Europy. Dzięki tym inicjatywom obywatele mogą oczekiwać poprawy jakości życia oraz większej integracji społecznej i gospodarczej, co stanowi istotne wskazówki i rekomendacje dla dalszych analiz naukowych.

Bibliografia

- „2025 Report on Gender Equality in the EU”. Komisja Europejska, Dyrekcja Generalna ds. Sprawiedliwości i Konsumentów. <https://data.europa.eu/doi/10.2838/5262357>, dostęp: 26.11.2025.
- „A Roadmap for Women’s Rights – Commission Communication”. Komisja Europejska. https://commission.europa.eu/document/0c3fe55d-9e4f-4377-9d14-93d03398b434_en, dostęp: 15.06.2025.
- „Bezpieczeństwo strefy Schengen – coraz bliżej uruchomienia systemu EES”. Serwis Rzeczypospolitej Polskiej. <https://www.gov.pl/web/mswia/bezpieczenstwo-strefy-schengen-coraz-blizej-uruchomienia-systemu-wjazdowyjazdu-ees>, dostęp: 22.04.2025.
- „Deklaracja z La Hulpe: silne zaangażowanie na rzecz Europy socjalnej i uczenia się przez całe życie”. Komisja Europejska. <https://epale.ec.europa.eu/pl/content/deklaracja-z-la-hulpe-silne-zaangazowanie-na-rzecz-europy-socjalnej-i-uczenia-sie-przez/>, dostęp: 22.04.2025.
- „Komisja Europejska i partnerzy społeczni podpisują pakt na rzecz dialogu społecznego”. Konfederacja Lewiatan. <https://lewiatan.org/komisja-europejska-i-partnerzy-spoeczni-podpisuja-pakt-na-rzecz-dialogu-spoecznego/>, dostęp: 22.04.2025.
- „Konferencja »Przeciwdziałanie handlowi ludźmi«”. Polska Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej. <https://polish-presidency.consilium.europa.eu/pl/wydarzenia/konferencja-przeciwdzialanie-handlowi-ludzmi/>, dostęp: 22.04.2025.
- „Nieformalne spotkanie ministrów ds. równości płci”. Polska Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej. <https://polish-presidency.consilium.europa.eu/pl/>

- wydarzenia/nieformalne-spotkanie-ministrow-ds-rownosci-plci-164/, dostęp: 9.06.2025.
- „Nowy Europejski System Wjazdu/Wyjazdu (EES)”. Serwis Rzeczypospolitej Polskiej. <https://www.gov.pl/web/usa/nowy-europejski-system-wjazdu-wyjazdu-en-tryexit-system--ees--od-12-pazdziernika-2025>, dostęp: 22.04.2025.
- „Osiągnięcia polskiej prezydencji”. Polska Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej. <https://polish-presidency.consilium.europa.eu/pl/program/osiagniecia-polskiej-prezydencji/>, dostęp: 9.06.2025.
- „Prezydencja odpowiedzialna społecznie”. Polska Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej. <https://polish-presidency.consilium.europa.eu/pl/prezydencja/prezydencja-odpowiedzialna-spolecznie/>, dostęp: 22.04.2025.
- „Priorytety prezydencji”. Polska Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej. <https://polish-presidency.consilium.europa.eu/pl/program/priorytety-prezydencji/>, dostęp: 22.04.2025.
- „Program Polskiej Prezydencji w Radzie Unii Europejskiej”. Polska Prezydencja w Radzie Unii Europejskiej. <https://polish-presidency.consilium.europa.eu/pl/program/program-prezydencji/>, dostęp: 22.04.2025.
- „System EES”. Straż Graniczna. <https://www.strazgraniczna.pl/pl/ees>, dostęp: 22.04.2025.
- „The Porto Declaration”. Rada Unii Europejskiej. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2021/05/08/the-porto-declaration/>, dostęp: 22.04.2025.
- „Tripartite Declaration for a Thriving European Social Dialogue”. SGI Europe. <https://sgieurope.org/files/Tripartite%20Declaration%20for%20a%20Thriving%20European%20Social%20Dialogue.pdf>, dostęp: 22.04.2025.
- „Walka z przestępczością: Rada określa priorytety UE na najbliższe lata”. Rada Unii Europejskiej. <https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2025/06/13/council-defines-eu-crime-fighting-priorities-for-next-years/>, dostęp: 22.04.2025.
- „Wskaźnik niedoboru siły roboczej i umiejętności Cedefopu”. Europejskie Centrum Rozwoju Kształcenia Zawodowego (Cedefop). https://www.cedefop.europa.eu/files/9202_pl.pdf, dostęp: 22.04.2025.
- Auleytner, J. (2005). *Polityka społeczna*. Warszawa: WSP TWP.
- Auleytner, J., Głabicka-Auleytner, K. (2024). *Nowy wymiar polityki społecznej Unii Europejskiej. Od kwestii socjalnych do praw socjalnych*. Warszawa: Elipsa.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1808 z dnia 14 listopada 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2010/13/UE w sprawie koordynacji niektórych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych państw członkowskich dotyczących świadczenia audiowizualnych usług medialnych (dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych) ze względu na zmianę sytuacji na rynku. 2018. Unia Europejska. <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/1808/oj?locale=pl>, dostęp: 22.04.2025.
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1500 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie norm dotyczących organów ds. równości w obszarze równego traktowania i równości szans kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia i pracy oraz

- zmiany dyrektyw 2006/54/WE i 2010/41/UE. Unia Europejska. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:32024L1500>, dostęp: 22.04.2025.
- Dyrektywa Rady w sprawie norm dotyczących funkcjonowania organów ds. równości w obszarze równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, równego traktowania osób w dziedzinie zatrudnienia i pracy bez względu na wyznawaną religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, równego traktowania kobiet i mężczyzn w sprawach zabezpieczenia społecznego oraz w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług, oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2000/43/WE i 2004/113/WE.
- Jakubiak, L. (2025). Polska w czerwcu rozpocznie negocjacje w sprawie pakietu farmaceutycznego? Niewykluczone. Rynek Zdrowia. <https://www.rynekzdrowia.pl/Polityka-zdrowotna/Polska-w-czerwcu-rozpocznie-negocjacje-w-sprawie-pakietu-farmaceutycznego-Niewykluczone,271631,14.html>, dostęp: 22.08.2025.
- Konkluzje Rady i przedstawiciele rządów państw członkowskich zebranych w Radzie w sprawie zintegrowanego podejścia do sportu i aktywności fizycznej w kontekście edukacji. 2025. Unia Europejska. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX:52025XG02987>, dostęp: 22.04.2025.
- Konkluzje Rady w sprawie przyszłych priorytetów dotyczących intensyfikacji wspólnych starań Unii Europejskiej i jej państw członkowskich na rzecz zwalczania terroryzmu (C/2025/300) (Dz.U. UE C z dnia 10 stycznia 2025 r.). <https://sip.lex.pl/akty-prawne/dzienniki-UE/konkluzje-rady-w-sprawie-przyszlych-priorytetow-dotyczacych-intensyfikacji-72429121>, dostęp: 22.04.2025.
- Konkluzje Rady w sprawie wspierania młodych artystów i pracowników sektorów kultury i sektorów kreatywnych w rozpoczynaniu kariery zawodowej. 2025. Unia Europejska. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=OJ:C_202503165, dostęp: 22.04.2025.
- Rezolucja ustawodawcza Parlamentu Europejskiego z dnia 10 kwietnia 2024 r. w sprawie projektu dyrektywy Rady w sprawie norm dotyczących funkcjonowania organów ds. równości w obszarze równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne, równego traktowania osób w dziedzinie zatrudnienia i pracy bez względu na wyznawaną religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, równego traktowania kobiet i mężczyzn w sprawach zabezpieczenia społecznego oraz w zakresie dostępu do towarów i usług oraz dostarczania towarów i usług, oraz w sprawie zmiany dyrektyw 2000/43/WE i 2004/113/WE (10788/1/2023 – C9-0031/2024 – 2022/0401(APP)) (Specjalna procedura ustawodawcza – zgoda). 2025. Unia Europejska. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:52024AP0197>, dostęp: 22.04.2025.
- Ustawa z dnia 12 maja 2025 r. o warunkach dopuszczalności powierzania pracy cudzoziemcom. Dz.U. 2025, poz. 621.
- Zalecenie Rady z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie wzmacniania dialogu społecznego w Unii Europejskiej. 2023. Unia Europejska. <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32023H01389>, dostęp: 22.04.2025.

Zalecenie Rady z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie dostępu do przystępnej cenowo i dobrej jakościowo opieki długoterminowej 2022/C 476/01. 2022. Unia Europejska. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=uriserv%3AOJ.C_.2022.476.01.0001.01.POL&toc=OJ%3AC%3A2022%3A476%3AFULL, dostęp: 22.04.2025.

Contexts of Social Policy under the Polish Presidency of the Council of the European Union

Abstract

The Polish Presidency of the Council of the European Union took place in the first half of 2025 under the motto “Security, Europe!”. This concept of security was understood not only in the military context or in terms of the threat of armed conflict, but also more broadly, encompassing living conditions and the sense of safety among EU citizens, as well as economic and health security. The Polish Presidency aimed to support initiatives strengthening European security in all its dimensions: external, internal, informational, economic, energy-related, food-related and health-related. The aim of this article is to analyse the plans and assumptions related to social security implemented during the Polish Presidency of the Council of the European Union. To this end, the activities undertaken by the Council of the EU that targeted specific social groups (e.g. older people, migrants) and addressed issues such as human rights and the rule of law, gender equality, labour rights, health security, social dialogue, education, sport and culture have been examined in depth. The article reviews and evaluates those areas that resulted in the development or adoption of concrete initiatives, action plans, programmes or documents.

Keywords: security, presidency, Council of the European Union, social policy, human rights, social dialogue

prof. dr hab. Katarzyna Głąbicka-Auleytner

Uniwersytet Radomski im. Kazimierza Pułaskiego

e-mail: k.auleytner@urad.edu.pl

ORCID: 0000-0003-3370-1287